

L'Europe, l'Europe... On en parle beaucoup. A Nîmes, ce fut sa fête en Mai. Ailleurs, on se demande comment solutionner le problème linguistique. Beaucoup attendent l'Europe. Les Espérantistes y sont déjà! Ci-dessous quelques-unes des rencontres de cet été. Pour plus de détails, consulter "Heroldo" du 28/3 ou "Esperanto" de Mars (page 48 à 53). Bonnes vacances!

CLUB ESPERANTO

Quelle langue pour l'Europe ?

Les médias nous parlent d'Europe monétaire, d'Europe économique, d'Europe technologique, d'Europe industrielle et d'Europe culturelle, mais d'Europe linguistique, jamais.

L'Europe culturelle sera-t-elle muette ou incompréhensible à la plupart de ses citoyens ?

Le Parlement européen continuera-t-il à pratiquer la traduction dans chacune des langues de la communauté ?

Voici un jeu mathématique amusant : sachant qu'il y a actuellement neuf langues officielles européennes, combien de traductions cela représente-t-il au total ?

(Envoyez vos réponses au club ESPERANTO M.J.C. à Rodez)

Ces questions semblent toujours soigneusement évitées, peut-être pour ménager les susceptibilités nationales. Les Européens de demain parleront-ils, pour communiquer entre eux, français, anglais, allemand, danois, néerlandais, italien, gaïlique, portugais, espagnol, grec et qu'adviennent-il des langues ethniques, catalan, basque, occitan, corse, breton, gallois, gaïlique d'Ecosse, frison, bas allemand, etc...

Et si les pays de l'Est adhèrent un jour à la communauté, faudra-t-il apprendre le tchèque, le slovaque, le morave, le polonais, le roumain, le hongrois, le croate, le serbe, l'albanais, etc... Bien sûr, on pourrait

officiellement choisir une langue unique parmi toutes celles qui existent et immédiatement l'anglais vient à l'esprit, mais est-ce vraiment la solution idéale ?

Pourtant, face à cet embrouillage, une solution existe : l'espéranto.

L'espéranto est une langue neutre qui peut être un pont entre toutes les autres. Créeé depuis plus d'un siècle, elle a acquis suffisamment de vitalité, est parlée à travers le monde entier et connaît actuellement un regain d'intérêt.

De nombreux groupes voient le jour, notamment en Europe.

Le club ESPERANTO se tient à la disposition de chacun pour discuter de ce problème. Nous sommes certains que beaucoup de personnes sont sensibles à ce sujet et aimeraient en débattre.

Les portes du club sont ouvertes chaque mardi soir, lors de nos réunions, et nous nous tenons à la disposition des personnes intéressées pour fournir toutes informations.

Quant aux cours, nous donnons rendez-vous à ceux qui voudraient y participer en septembre, mais d'ores et déjà ils peuvent s'y inscrire. A préciser qu'il s'agit d'un apprentissage de la langue par une méthode directe de conversation adaptée à tous

les âges.
Information : M.J.C.
Rodez ou M. Legeay, tél.
65 67 10 72

Esperantaj kongresoj kaj internaciaj renkontiĝoj en 1992

Club UNESCO

"La fête de l'Europe" une réussite !!!

Le samedi 9 mai 1992 s'est déroulée, en la salle Jules Salles à Nîmes, la "Fête de l'Europe" en présence de personnalités nimoises et régionales.

La chorale "l'âge heureux" de Millaud assura l'ouverture avec de talentueuses interprétations.

Le stand "UNESCO", quant à lui, proposa une intéressante réflexion sur le thème : "quelle solution proposer pour qu'une parfaite communication puisse s'établir entre des personnes de langues différentes"? Des invités (2 Allemands, 2 Polonais, 1 Italien et 1 Espagnol) apportèrent des témoignages vivants sur cette intéressante question.

La première conclusion fut de convenir qu'une langue unique est obligatoirement et logiquement nécessaire, oui mais, quelle langue?

Favoriser une langue par rapport à une autre n'est ni normal ni juste.

Il ne serait pas rassurant qu'une langue nationale quelle qu'elle soit prédominât en Europe ou dans le Monde.

son prédominance en Europe ou dans le Monde.
Ne serait-il pas préférable d'adopter la proposition du Docteur Zamenhof qui, dès 1887, a offert à l'humanité le moyen de se libérer de la contrainte résultant de la multiplicité des langues, en adoptant la plus simple de toutes pour communiquer avec la plus grande facilité possible tout en préférant les langues nationales ?

grande facilité possible, tout en préservant les langues nationales et les langues régionales dans leur pureté et en parfaite équité ? Pour tous renseignement sur les cours gratuits, donnés par le Club Unesco, vous pouvez vous adresser à la Maison de l'Europe de Nîmes, 1 place du château, ou téléphoner au 66-81-14-24.

Federacia kongreso

Nia federacia kongreso okazis la 16an kaj 17an de Majo en la "Centre social des Allocations familiales", kvartalo La Paillade de Montpellier. Louis Ensuque kaj la grupo de Montpellier organizis la kongreson.

Cirkaù kvindek ĉeestantoj. Sabate okazis diversaj diskutoj kaj, post la vespermanĝo, distra vespero en kiu partoprenis la grupo de Béziers (teatraĵo) kaj M. Cavelan el Nice (kanzonoj). Dimanĉe, ĝeneralaj kunvenoj; bonvenigaj vortoj de Louis Ensuque kaj la prezidanto Jean Hénin. Raporto pri agado kaj debatoj pri diversaj punktoj: vojaĝoj de eksterlandanoj, grupoj de la federacio, organizado de rondvojaĝoj, ktp.

Pri SFS ni decidis plialtigi la jarabonon (30F anstataŭ 25F). Ni gratulas la redaktoron JH kaj André Capus, kiu prizorgas la sendadon.

Nia prezidanto montris kaj legis artikolojn, kiuj aperis en la gazetaro, pri la internacia lingvo. Nia kasistino, S-ino L. Négron, raportis pri la el- kaj enspezoj (SFS n° 120). Lastjare en Sète ni reordigis la taskojn de la komitatanoj (SFS n° 118). Ni konfirmis la taskojn de la diversaj respondenculoj.

La federacio aĉetis la libreton de P. Janton (Puf/Que sais-je? n° 1511) por ĉiu liceo de nia regiono. Disdono ekde Septembro. Ni projektas donaci al ĉiu kolegio du libretojn: BTJ n° 355 "La Barrière des langues" kaj "Le Nouvel Educateur n° 229: le droit à la communication directe par l'espéranto".

La mandato de kvar komitatanoj finiĝis: S-ino Authier, F-ino Terral, F-ino Brigitte Hénin kaj S-ro Amouroux. Nur S-ro J. Amouroux ne rekandidatiĝis pro diversaj kialoj; ni dankas lin pro la efika paresperanta laboro en nia federacio. La aliaj estis unuanime reelektitaj. Mankis kandidato por la libera posteno; Jorgos, kvankam ne loĝante en Langvedoko-Rusiljono, estis provizore alektita.

Louis Ensuque estas nia nova vicprezidanto kaj Jeanine Bony helpsekretario (ambaŭ el la grupo de Montpellier). Jorgos kaj W. Luttermann klopoj pri la venonta federacia kongreso en departemento Aude (Narbonne aŭ Limoux). Louis Ensuque reprezentos la federacion ĉe la Eŭropa kongreso de Verona/Italia.

Ni diskutis la eblecon organizi la nacian kongreson en Sète en 1994. La komitato de UFE decidos en Verona. Bonvolemuloj de la grupoj de Béziers, Montpellier aŭ de la federacio estas bezonotaj por la bona organizado de la kongreso. Ni eklistigis nomojn kaj atendas pliajn.

Ni rendevuis en Sète, okaze de la Internacia Semajno, kiun ĉiam bone organizas F-ino Y. Vierne, la 20an de Septembro, ĉe "Le Lazaret". Je tiu okazo ni vizitos la lokon de la nacia kongreso en 1994.

Post la tagmanĝo, kelkaj inter ni piede vizitis la malnovan parton de Montpellier.

Denove ni gratulas la E°-grupon de Montpellier pro la bona organizado de la kongreso.

La sekretario: Charles Gérard-Voinçon.

*

Aldonaj notoj:

Ekspozicieto kun paneloj, programo sur komputilo, ktp atendis la eventualajn vizitantojn. Ankaŭ anonco aperis en "Midi Libre". La rezulto estas preskaŭ nula...

Fotisto de la sama gazeto venis kaj fotis plurfoje. Neniu raporto sekvis...

Gazetistino el "Radio Pays d'Hérault" venis kaj intervjuis plurajn esperantistojn.

Vicurbestro Jacques Martin akceptis Yvette Vierne kaj Louis Ensuque iom antaŭ la kongreso. Li promesis, ke iu urba konsilanto salutos la gekongresanojn antaŭ la ĝeneralaj kunvenoj. Neniu venis... Promeso rimas kun forgeso!

Estas dankindaj la geaktoroj de Béziers (ne plu triipo sed kvar- aŭ kvinopo), tiuj, kiuj deĵoris en la librovendejo Suzanne Capus kaj Jorgos, Michel Cavelan, kiu gitarludis kaj provis kanti, Jeannine Bony + Leo Lentaigne + W. Luttermann, kiuj trapasigis ekzamenojn (2 aliĝoj sed 6 kandidatoj!), la estro de la kunveneo kaj ĉiuj, kiuj iel kontribuis.

*

Les espérantistes en congrès M.-L. 16-05-92

■ Les espérantistes de la région se réunissent en congrès aujourd'hui et demain à Montpellier, 410 avenue de Barcelone, à La Paillade. Cet après midi, à 16 heures, organisée par le centre culturel espéranto de Montpellier qui s'est vu confier l'organisation du congrès à programmé, pour les non-espérantistes, une conférence-débat sur cette langue internationale. Demain, à l'issue de leur assemblée générale, les congressistes visiteront Montpellier.

Dum la kongreso de Verona UFE oficiale konsentis pri nia invito al Sète en 1994. Ni ankaŭ kontaktos niajn sudkatalunajn geamikojn pri la organizado de "eŭropa kongreso" kiel en Verona. Car baldaŭ aperos aperoj libro pri esperanto en la kolekto BT2, ni reekzamenos la aĉeton de libretoj pri E° por kolegioj dum nia aŭtuna kunveno.

Lastminute: la forumo de la asocioj okazos la 13an de Septembro en Montpellier. La tiea grupo kaj la federacio partoprenos. Vizitu la budon!

*

VERONE 92

RESOLUTION

1ER CONGRES ESPERANTO
DES PAYS EUROPEENS
DU 5 AU 10 JUIN 1992
370 participants
de 22 pays...

UNION FRANÇAISE POUR L'ESPÉRANTO

ASSOCIATION
CULTURELLE
AGREEE
PAR LE
MINISTERE
DE L'EDUCATION
NATIONALE
BRANCHE
FRANÇAISE
DE L'ASSOCIATION
UNIVERSELLE
D'ESPÉRANTO
BENEFICIAНT
DE RELATIONS
DE CONSULTATION
AVEC
L'UNESCO

4 BIS,
RUE DE LA CERISAIE
(ENTRÉE RUE JACQUES-CŒUR)
75004 PARIS

TÉL. : 24 h / 24
(I) 42 78 68 86
Bulletin téléphoné :
(I) 48 87 07 42

C.C.P. : UFE 855 35 D PARIS

Le Congrès Européen d'Espéranto, qui a eu lieu à Vérone (Italie) du 5 au 10 juin 1992, avec la participation de plus de 350 délégués de 22 pays,

considérant qu'à Maastricht les Etats membres de la Communauté Européenne ont pris l'engagement de réaliser avant la fin du siècle l'Union Européenne, et que seul ce cadre institutionnel peut garantir la paix entre les peuples,

alarmé par le résultat du référendum danois,

convaincu qu'une des raisons essentielles de ce résultat a été la peur de perdre son identité dans le cadre d'une intégration politique croissante,

considérant que langue et culture jouent un rôle décisif dans l'identité d'un peuple,

constate que la politique du plurilinguisme, telle qu'elle est actuellement pratiquée dans la Communauté Européenne ne peut atteindre les buts souhaités et conduit en réalité à une inégalité croissante avec la prédominance de fait d'une ou deux langues, et que ceci peut mettre en péril l'harmonie et la stabilité de l'Union Européenne,

conclut que seul l'usage d'une langue planifiée neutre peut conserver la pluralité des cultures européennes et rendre les peuples égaux sur le plan linguistique, en prévenant les effets destructifs d'une langue ethnique glottophagie en position d'hégémonie comme l'est aujourd'hui l'anglais, et que l'espéranto est la seule langue qui soit déjà prête à jouer ce rôle,

souligne que le prochain Traité pour une union encore plus forte des pays de la Communauté Européenne doit garantir plus explicitement, par des procédures démocratiques claires, le droit à l'identité culturelle et linguistique,

exige que les instances communautaires et nationales réexaminent le problème des langues en prenant en compte les propositions du document "La Communication dans la Communauté Européenne" du Centre Européen d'Espéranto, et qu'en priorité, ils appuient l'expérimentation à grande échelle, sur la valeur éducative de l'espéranto, notamment comme préparation à l'étude des langues, et que les dispositions ultérieures concernant LINGUA et d'autres programmes semblables incluent l'étude d'une langue planifiée.

REZOLUCIO n° 2 :

La Eùropa Esperanto-kongreso okazinta en Verona (Italia) de la 5a ĝis la 10a de Junio 92 kun pli ol 350 partoprenintoj el 22 landoj,

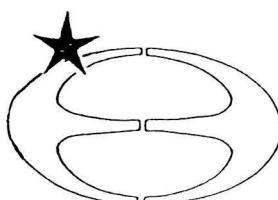
konscia pri tio, ke la eblecoj de grandskala disvastiĝo de la internacia lingvo Esperanto je Eùropa kaj je monda niveloj estas intime ligitaj kun la entrepreno konstrui unuigitan Eùropion,

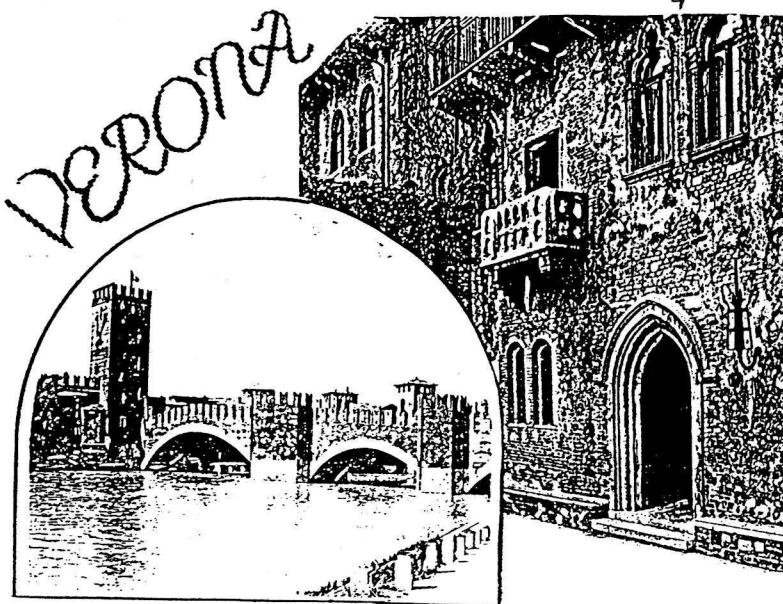
emfazas la gravecon de la agado, kiun faras Eùropa Esperanto-Unio pere de la Eùropa Esperanto-Centro, precipe per prezentado de la projekto "Komunikado en la Eùropa Komunumo",

invitas ĉiujn landajn asociojn en la Eùropa Komunumo kunlabori en tiu agado laŭ kunordigita maniero en la kadro de EEU,

invitas la landajn asociojn kune okazigi pluajn eùropajn esperanto-kongresojn en 2-3 jara ritmo kaj regulajn konferencojn de respondeculoj de la asocioj cele al pli kaj pli strikta kunlaboro,

notas la agadon de la transnacia Transpartio Radikal favore al Esperanto kaj gratulas pri ĝi, invitante la landajn asociojn kaj la unuopajn esperantistojn pli oportune atenti kaj utiligi la eblecojn, kiujn tiu agado malfermas.

Verona

4
Internacia kongreso ne estas nur afero de oficialaj kunvenoj, tedaj raportoj kaj rezolucioj. Jen alia maniero ĝin ĝui aŭ qui flanke de ĝi...

PROMENADO

TRA VERONO

kaj ĉirkauaĵoj...
=====

Preteriru la riveregon Adige kaj ĝiajn kotajn akvojn de la printempo, de la centro Mons. Carraro, kie okazas la kongreso, ĝis la ruĝa brik-ponto de Scalinger-fama familio, kiu regis la regionon dum la 13a kaj 14a jarcentoj.

Ni jam promenas en la mezepoka kvartalo : la ponto enirigas nin en la fortikan kastelon "Castelvecchio".

Sekvu nin laŭ la vojetoj, vi povas levi la kapon : estas ĉiam iu florita balkono... iu fenestro, kiun skulptaĵoj ĉirkauas aŭ ferforgitaj krado defendas... iuj freskoj sur okraj muroj... iuj kamenoj, kiuj similas dometojn...

Jen la romiaj arenoj, kiuj rondigas sur la placo Brà, kaj en kiuj oni starigas dekoraciojn por venonta lirika spektaklo.

Jen la kolora bazaro de placo de la herboj, la brika turo de familio Lamberti, de kies pinto ni ĝuu la panoramon super la regionon, ĝis la Alpoj, kondiĉe ke la suno brilas.

Jen la delikataj arkoj de renesanca palaco kaj ĉiam preĝejetoj kun malnovaj mozaikoj sur iliaj plankoj... preĝejetoj kun kupoloj, aŭ kvadrataj kampaniloj, aŭ bronzkovritaj pordegoj...

Ne forgesu admirri la statuon kaj balkonon de Julieta, vi eĉ povas eniri... por vidi... nenion. Vi ne vizitos tiun de Romeo : ĝi estas privata.

Priverſu la tombejon de la eternaj geamantoj; se vi volas, geedziĝu en apuda salono.

Nun ni estas lacaj : sidigi por gustumi pastojn? -ne, dankon : tiuj certe tre bonaj sed oftaj, manĝitaj kaj manĝotaj, en la centro, sufiĉas -ni proponas mirindajn glaciaĵojn...

Hodiau, radipo atendas la kongresanojn sur la Garda Lago; ĉarmaj urbetoj : Peschiera, Sirmione estas la du unuaj etapoj de mini-krozado; preterveturinte parton de suda kaj okcidenta bordoj, ni revenas, nokte, ĝuante nian vespermangon sur la ŝipo.

La lasta vizito proponita de la kongres-teamo estas vizito de Mantuo; antaŭ la duka palaco de la Gonzaga familio atendas afablaj esperantistoj de la urba grupo; dank'al ili ni vizitos kelkajn el la multnombraj ĉambroj de la palaco, kun belaj kason-plafonoj; restis iom da tempo por atingi alian placon de la herboj.

... Certe la suno ne tro brilis... Certe diapozitivoj estas parte fuſitaj... Sed tio mem estas plia kaŭzo por inviti al reveno, por admirri ekzemple la ĉefverkojn de Mantegna, kiuj akceptas la vizitantojn en diversaj lokoj de Verono kaj finfine en tiu palac-ĉambro de Mantuo : la ĉambro de la Geedzoj. Kaj ĉu ne estas bona fin-punkto post kongreso en la urbo de Julieta kaj Romeo?

J.B.
La aŭtoro prezentos nefuſitajn diapozitivojn pri Verona en Montpellier la 2a de Decembro

POEMO : Verona, Vieno

Franeza urb' de geamantoj,
Franeza urbo de l' plezun',
Ce vi franeze sonos kantoj
Esperaj sub brila lazur'.

Ĉi franezuloj de l' espero
Pri mondo sen malamoprem'
Forpelu el franeza tero
Franezajon de miskompren'.

Simone BONIOL

Béziers

5

Nun venas somero kaj feriado. Ne estos kunvenoj en Julio kaj Auggusto. La venonta renkontiĝo okazos la 26an de Septembro je 14h30, ejo nekonata ĝis nun! Tiu informo aperos en la loka gazeto. En tiu kunveno ni decidos pri la diversaj kursoj, kiuj komenciĝos verŝajne meze de Oktobro. Do la (jam) lernantoj kaj ankaŭ la aliaj grupanoj informu, varbu novulojn kaj venu kun ili je tiu okazo.

La sekanta kunveno okazos la 10an de oktobro; la dato de la aliaj aperos en SFS de Oktobro.

S T A Ĝ O : la staĝo en Agde disvolviĝis fine de Majo kun 25 partoprenintoj. Do, iom pli ol lastjare. Pluraj venis de tre malproksime : Bordeaux, Le Mans, La Rochelle, Metz, eĉ Nouméa. Kompreneble, tiuj lastaj staĝanoj estis en Francio jam de tri monatoj, tamen ili kaptis la okazon partopreni staĝon! Kun afableco ili prezentis lumbilidojn kaj prelegeton pri sia lando (geografio, fauno, flaŭro). Ni devas danki ne nur ilin, sed ankaŭ radioamatorojn, kiuj prezentis sian kromokupon. Aparte mi menciu la sencesan sindonemon de J-P. Peray, kiu aranĝis la teatran vesperon, mem konstruis la dekoron, kaj ankaŭ aktoris...

Dankojn al S-ino Bernard kaj S-ro Boumal, kompetentaj gvidintoj de la kursoj, kaj al ĉiuj staĝanoj, kiuj per sia afableco kaj bonhumoro helpis krei agrablan etoson.

La familia domo Batipaume estas vere taŭga loko por staĝo : komfortaj dormoĉambroj, klas-ĉambroj, silento, agrabla parko kaj afablaj prizorgantoj. Nur la suno mankis....

S.A.

Gratulojn al la organizintoj, kiuj senlace aranĝas tiun rendevuon, ĉiujare je Ĉielirado. Ni ankaŭ aparte gojas pri la resanigo de nia amiko C. Boumal.

P I K N I K O : La suno ne mankis en Caùduro dimancon la 21a de Junio.

Tamen la temperaturo restis malalta. Dekduo da personoj partoprenis kaj komune tagmanĝis en "Mondhejmo", kiu ĉiujare plibeliĝas. Dankon al A. Sanz, kiu kiel kutime afable akceptis ĉiujn.

M O N D H E J M O : Ekologia Centro internacia

El la lasta informilo :

"Dank'al grava pruntedono de MH-membro, kiu ricevis heredajon kaj la saldon de longjara ŝparkontrakto, ni povis fini la unuan etaĝon, konstrui la subtegmentejon, meti la tegmenton kaj ĉiujn pordojn kaj fenestrojn (MH havas 3 pordojn kaj 11 fenestrojn), kaj fini ĉiujn pezajn masonajn laborejojn. La fino de la tunelo estas jam proksima, tamen restas ankoraŭ protekto kaj plibeligo de muroj kaj vandoj".

Ne estas malpermesite helpi MH. Aliĝo kostas 300F, poste sufiĉas jara kotizo de 50F. Por pliaj informoj : Mondhejmo - Caùduro 34360 St Chinian

Tel: 67 97 26 63.

La jara kunveno de Mondhejmo okazos dimancon, la 13an de Septembro

Montpellier

La kunvenoj de la 1a de Aprilo kaj de la 6a de Majo estis dediĉitaj al preparado kaj organizado de la regiona kongreso.

Dum la junia kunveno, Yvette Vierne lanĉis debaton pri du temoj:

-elekti de ŝia dua telefonnumero hejma por propagandi por E° en telefonlibroj. Rapide k. unuanime aprobita.

-asekuro dum kunvenoj kaj internaciaj E°-semajnoj: longega babilado, ĉar ambaŭ solvoj havas avantaĝojn kaj malavantaĝojn. la solvo: la montpelliera grupo asekurigas sin mem sed konsekvence la aligkotizoj plialtiĝas je almenaŭ 15F. 2a solvo: la loka grupo uzas UFE-an asekuron sed tiom la grupo perdas sian sendependecon de ĉiu ajn asocio, kaj kelkaj anoj tion ne ŝatos. Plie, necesas ŝanĝi la statutojn. Finfina decido: la venonta oktobra loka kunveno estos dediĉata al tiu nura temo.

Venontaj kunvenoj: la 7an de Oktobro : vidu ĉi-supre

la 4an de Novembro : L. Ensuque montras lumbildojn pri Egiptio

la 2an de Decembro : J. Bony prezentos la urbon Verona en Italio.

Langue "Midi Libre" 30-06-92

Dans le traité de Maastricht, nos technocrates ont prévu de promouvoir la connaissance des langues étrangères, à la demande. Mais cette liberté, en fait, ne profitera qu'aux langues portées par leur puissance économique, actuellement surtout l'anglo-américain. Imaginons que l'anglais devienne la langue commune. Alors, tout citoyen européen devra apprendre, autre sa propre langue, l'anglais. A l'exception des Anglais qui, eux, auront le choix. Pourquoi cet injuste privilège ?

La protection des langues minoritaires exige une limitation de cette liberté. Seule solution acceptable : une langue neutre. Quelle autorité, au nom du bon sens et de la justice, provoquera une "Nuit du 4 août" pour supprimer les priviléges linguistiques ?

L'apprentissage de cette langue permettrait à chaque citoyen de participer activement, personnellement, à la construction de l'Europe nouvelle.

Armand DIEZ (Montpellier)

Nîmes

Vi legis sur la fronta paĝo raporton de la "Gazette village/Fédération des Foyers ruraux du Gard" pri la "Festo de Eŭropo" en Nîmes. Jen pli detala raporto. :

La 9an de Majo okazis en Nîmes la festo de Eŭropo. La tiel nomata "Domo de Eŭropo" petis de la E°-Unesco klubo ĝian partoprenon jam en Februaro. 30 asocioj partoprenis en la festo, inter kiuj la "Domo de junuloj" de Arles, la "Amikoj de E°" de Uzès kaj la esperanta "Klubo Unesco" de Nîmes.

Ni, la 3 asocioj pri E° dispartigis la laboron : Arles okupiĝis pri prezentado de la lingvo kaj ĝia utileco, Uzès pri ludoj por gejunuloj kaj pri la lanĉo de la vorto E° tra la urbo, tiel la klubo de Uzès alkročis grandajn panelojn kontraŭ la kradoj de la romiaj monumentoj, sur kiuj paneloj estis skribitaj frazetoj. La ludantoj devis alporti la tradukon de tiuj frazetoj al la stando aŭ peti helpon.

La E°-Unesco-klubo disdonis foliojn pri sondado laŭ la peto de la agad-grupo poresperanta de St Yrieix. La lasta parto de tiu ludo konsistis en la serĉado de Esperantistoj, kiuj surmetis E°-etiketon. Bileto de senpaga loterio estis disdonita al ĉiuj partoprenantoj en la diversaj ludoj kaj en la sondado.

Ni disdonis 400 biletojn, do proksimume 300 personoj venis al la stando kaj tie la dejorantoj varbis por E°, disdonante la "unuan rendevuon" aŭ alian reklamfolion. Cio okazis en tre bona kaj gaja etoso. La stando estis ĉiam plenplena.

Matene, je la 10a h. la festo estis malfermita de la horo "l'âge heureux" de Millaud, kiu kantis la eŭropian himnon en E° antaŭ la aŭtoritatuloj; emociega momento por esperantisto, ĉar la paroloj de la himno estis aranĝitaj de Valo kaj la interpreto estis belega. Valo, bedaŭrinde, ne povis ĉeesti la feston sed ni registris la kanton por sendi al li.

Laŭ la peto de multaj esperantistoj, ni proponos tiun sonbendon kun la registrado de la 5 prelegoj ĉe France Culture al la personoj, kiuj deziras posedi ĝin. Bonvolu kontakti 66-81-14-94.

Aldonendas, ke FR3 donis tre kompletan raporton en sia elsendo de la 19a horo. La vorto E° krevis la ekranon plurfoje. Ni estis bone helpitaj de la animanto de la festo (lia patro estis esperantisto en Heyrez : Sro Agussol, en 1920). La helpo venis ankaŭ de la tuta E°-grupo sen escepto, kiu penis multe por la sukceso de tiu festo.

Mi aldonas : ĉu la sukceso de tiu tago daŭros? ĉu ne estas guteto en la maro, kiu guteto perdiĝos? Mi ne scias, sed mi legis iafoje : "konstante frapanta guteto traboras eĉ ŝtonan graniton". 400 personoj respondis : "Jes, Zamenhof pravis proponi neŭtralan lingvon, ni estas pretaj diri : ni volas neŭtralan lingvon kiel komunan lingvon, ni proponas Esperanton".

Jam ni ricevis plurajn rendevuojn kaj proponon de provo en la lernejo de Vauvert laŭ la "projet pédagogique d'innovation" ekde Oktobro.

Alia tre interesa propono estis prezentita de Sro Perreau de Uzès; li estas lingvisto kaj proponas helpi S-inon Gausson en la kursoj de Nîmes kaj Uzès. S-inoj Coulomb, Soulier kaj Boutin ankaŭ proponas helpon por kursoj.

A.G.

Gratulojn al ĉiuj partoprenintoj! Fojon plian estas la demonstracio, ke plurope Esperantistoj kapablas ion atingi.

Eble ekde Oktobro ĉiusemajna kurso aperos en la ĉiusemajna gazeto "Regards".

En Aŭgusto "Nimbuso" ruliĝos al Hispanio kaj la ekspozicio de Sevilla. La Federacio helpos junulinon partopreni. Alia priesperanta informo estas atendata kaj esperata.

Opini-sondo en departemento Gard:

SFS aludis lastfoje al tiu sondo pri Eŭropa lingvo. La sondinto, Sro Ferrières, kiu nun loĝas en Martigues, skribis al urbdomoj, lernejoj, inform-medioj...

El la 300 kontaktitaj urbdomoj de Gard venis 9 negativaj respondej kaj 6 pozitivaj.

El la liceoj kaj kolegioj de Gard venis du negativaj respondej. El la aliaj départementoj, neniu responde el la kontaktitaj 90 liceoj/kolegioj kaj 3 negativaj el la 90. urboj-prefek-tejoj... Koncerne la mediojn, nerespondo aŭ propono de prokrasto... Konklude, la decido pri elektado de lingvo por la Eŭropanoj ne pasiigas. Akordo pri tiu temo ne estas videbla!

Interland: (devizo: liberigas vin el ĉia landlimo kaj lingva barilo)

Gi daure funkciis laŭ la aga bilanco sendita al SFS. Nuna adreso: 25, Bd Jules Sandeau 75116 Paris Tel: (1) 45 03 10 03. Generala kunveno okazis la 27an de Junio. La financa bilanco kaj rezult-konto sendiĝos senpage al ĉiu akciulo, kiu petos ilin.

"Interland" bedaŭras la malfavoran impreson pri Esperanto sur la publiko kaj pro tio promocias la uzon de "la moderna latina lingvo" (Interlingua)...

Aliloke en tiu raporto Interland invitas la E°-asociojn montri al la medioj kaj la publiko, ke ili ne estas tiom fanatikaj, sektemaj, obseditaj de sia mirakla instrumento (mi citas)... kion ili ofte donas la impreson... Prave, ne per paroladoj oni konvinkos dumantojn sed per praktikaj agoj. Tamen, ni, Esperantistoj, scias, ke nia lingvo funkciis kaj tio ne estas sektismo.

Perpignan

7

Hommage au Majoral du Félibrige 86 ans, 71 ans de vie associative

(artikolo aperinta kun foto en "L'indépendant" dela 6a de Aprilo 1992)

Gratulojn al nia sindonema veterano !
Per molts anys ! Por multaj jaroj!

Récemment, au C.D.A.C.C., et sous l'égide de l'Association polytechnique des P.-O., un hommage fut rendu par les huit sociétés dont il assure la permanence, au 72, avenue du Général-de-Gaulle, à Perpignan, à M. René LLech-Walter, majoral du Félibrige.

M. René Benazet en espéranto, Mlle Alice Marçel en catalan, Mme Christine Vicens-Payre et M. Albert Léophonte, ont parlé

de 71 ans au service des cultures françaises et catalanes. Ponet et Anita Jordà, la Rondalle et Albert Tusell des Troubadours catalans, mirent en valeur les chansons du Majoral LLech-Walter.

Ce fut une fin d'après-midi amicale et fraternelle qui se termina par un "Per molts anys" suivi d'un apéritif catalan servi par M. et Mme Noguer.

Rodez - La Canourgue

Vi legis sur la frontpaço eltiraĵon de "Centre Presse" (26/4) pri la lingva problemo en Eŭropo.

Pluraj esperantistoj partoprenis la Sat-Amikaran kongreson apud Bordozo (preskaŭ 400 aliĝintoj). Ci-malsupre la komenco de longa artikolo en "Sud-Ouest" kaj la konkludo.

Têtus, les espérantistes le sont et ils le démontrent quotidiennement. Mais ça ne les dérange pas. Ils sont convaincus que l'idée qu'ils défendent depuis des années est la meilleure.

« L'anglais, langue internationale ? Vous voulez rire ! », disent-ils. Ils n'ont pas tout à fait tort. 92 %

des habitants du globe sont non-anglophones. Et pour ne rester qu'en Europe, des statistiques effectuées récemment prouvent que 6 % seulement des habitants des douze pays de la CEE sont capables de s'exprimer en anglais parfaitement et dans tous les domaines qui soient. Un dur constat à la veille de l'abaissement des frontières...

Les défenseurs de l'espéranto ne passeront donc plus directement par les élus pour obtenir satisfaction. Ils joueront sur la masse. Plus il y aura d'espérantistes en France, plus ceux-ci pèseront lourd dans la balance, et plus ceux-ci seront pris en considération.

Dum la somero vizitos nin Rumana paro kaj poste Bulgardo (pri tiu lasta, emerita instruisto pri la franca lingvo, kontakti B. Legeay, se la vizito de la bulgara samideano interesas vin). En oktobro ni eble gastigos S-inon Tatjana Bockova el Moskvo (prelegvojaĝo de UFE); la oficiala temo de la prelego estas tre serioza : "medioprotektado de transporta bruo", ktp sed Tatjana ankaŭ kunportos lumbildojn pri Moskvo.

Ariège

La ĝenerala kunsono de CEEA okazos en Verniolle la 12an de Septembro (urbdomo, je la 14a h.). En Julio eble kunbiciklos gejunuloj. Antaŭ nelonge renkontiĝis 15 infanoj.

Printempo de la junuloj en Arjeĝo: kvindeko da personoj ĉeestis prelegetaron.

S-ino Couret paroladis entuziasme pri la graveco de la grekaj kulturo kaj lingvo, Janus (Itala latinisto) konsciigis pri la ĉieaj spuroj de la latina en lingvoj etnaj kaj helpaj, Sro Carbonne prelegis pri la Okcitana literaturo kaj poste J. Taupiac emfazis la gravecon de E° pro propra okcitanismo. Profesoro Duc-Goninaz klarigis pri Homaj Rajtoj en komunikado kaj Sro Delpla pri urĝeco ekkoni la okcitanan lingvon por komerci kun najbaraj Katalunoj, kiujn plej interesas nek la kastilia nek la angla lingvoj sed unue la propra kaj due la kuza okcitana lingvo.

Toulouse

Nun funkias kultura E°-centro en Toulouse. Ni atendas detalojn. Ne mankas planoj ĉe Eurokka, jen kelkaj el ili...

1. Plifirmigo de la Rokmuzika Reto por pli efikaj interŝanĝoj kaj por pli bone organizi la distribuadon de Vinilkosmo kaj Rok-Gazet' en ĉiuj kontinentoj.
2. Ampleksigo de turneo de esperanto-rokgrupoj, komence en la eŭropa reto, kun pli aktiva kunlaboro kun la junularaj esperanto-asocioj, tiel ebligante la starigon de turneo en almenaŭ la gravaj eŭropaj urboj. Ekzemple, okaze de la veno de esperanto-muzikgrupoj de aliaj kontinentoj por surbendigi en Pigstudio en Stokholmo.
3. Varbado ĉe naciaj neesperanto-rokassocioj, rok-gazetaro, ktp., pere de perantoj en la Rokmuzika Reto aŭ en junularaj esperanto-asocioj de ĉiuj landoj.
4. Pli oftaj klopodoj por helpo en la esperantigo de kantoj de neesperanto-muzikgrupoj por ke aperu novaj papagaj esperanto-rokbandoj pli-malpli famaj.
5. Instigo je novaj esperanto-rokbandoj.
6. Starigo de efika stabo de homoj kapablaj traduki kaj verki tekstojn en perfekta esperanto, kaj adapti ilin (metrike kaj ritme) kun la muzikoj de tiuj grupoj. Interesuloj povas proponi sin.
7. Instigo je pli alta kvalito, muzike kaj tekste, de la esperanto-rokbandoj.
8. Helpo al esperanto-muzikgrupoj por produkti novajn kasedojn kaj diskojn.
9. Kunlaborado kun Pigstudio por produktado de tiuj esperanto-muzikgrupoj tra Vinilkosmo por plidiversigi kaj pli altigi la kvaliton de la esperanto-muzikproduktajoj.

LA FREŠA CI-JARA ELDONO DE	PASSPORTA SERVO Modelle bele presite kaj plene kontrolite laŭ aktualeco de ĉiuj adresoj, ĵus aperis	Havigu al vi tiun bazan adresaron de TEJO; por via propraj profitoj, sed ankaŭ por kunsubeni tien nian komunan servon. La listo havas ĉe la librosero de UEA kontrau 18 .NLG plus sandokostoj, sed ni rekomenas une demandi ĉe via landa sekcio de TEJO: ĝi eventuale povas oferti al vi eĉ pli favoran prezzon! Jejo: 45F per poštote: 50F/ne-membro

Provence

8

Nova konsilantaro de la Vaùkluza Federacio elektita en Marto:

Prezidantino: J.Couderc; sekretariino: M.Hunninck; Vic-sek: J.Collect; Kasisto: M.Langlois; vic-kasisto: Y.Collect. Adreso: Centre culturel E° La Charité-BP 136-84024 Carpentras Cedex.

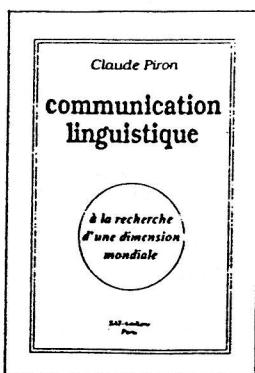
La printempsa pikniko okazis en Isle sur la Sorgue en Majo

La 9a Rodana rendevuo okazos en Carpentras la 17an kaj 18an de Oktobro en "Logis des Jeunes du Comtat" (3 kaj 4litaj ĉambroj)

Kotizo: 110F (paro: 200F, junulo: 80F) Tuta restado en "logis": 160F 1 vesper- aù tag-mango: 60F. Aliigón al: Groupe espérantiste/Centre culturel La Charité BP 113 84204 Carpentras Cedex

Plurgradaj kursoj; distra vespero kun Nikolin'.

Stago pri Akvarelo: dulingva kun J-P.Cavelan en Guillaumes (06) de la 16a ĝis la 29a de Auggusto
Kontaktadreso " " 164, Chemin de Saquier 06200 Nice (Tel. 93298225)

LIBROJ

Un livre qui arrive à point

Les problèmes de communication linguistique prennent des dimensions préoccupantes*. L'auteur de cet ouvrage aborde des questions de plus en plus fréquemment traitées par les médias, mais il le fait avec un regard hors du commun basé sur une connaissance réelle des faits et situations, sur le vécu. Après avoir été traducteur polyvalent à l'ONU et à l'OMS pour l'anglais, l'espagnol, le chinois et le russe, Claude Piron s'est tourné vers la psychologie. Il enseigne à la Faculté des Sciences de l'Education de l'Université de Genève.

Ce livre comporte deux études. Dans la première - "De quel droit nous prive-t-on de la solution optimale ?" - l'auteur compare les divers systèmes appliqués et d'autres systèmes possibles. La seconde s'intitule "Un cas étonnant de masochisme social". Elle est déjà parue dans un numéro (maintenant épuisé) de la revue "Action et Pensée" de l'Institut de Psychanalyse Charles Baudoin. Le tout tient en 56 pages et comporte de nombreuses et solides références. C'est un ouvrage dont la lecture exige peu de temps. Il apporte bien des éléments de réflexion.
Il est disponible au Service Librairie de SAT-Amikaro. 130F

Esperanto en Universitatoj kaj superaj institutoj:

Skizo pri la situacio en 91-92 : Prezo: 60BF +sendkostoj 30BF al pêk 000-0259390-12
G.Pirlot -B-8400 Oostende Steenbakkersstr.21
Eblas pagi per bankbiletoj

La ronkanta avo: (eldonaĵo de la orientfranca federacio (25F/inter 3 kaj 10 ekz.: 16F +sendk.)

Avo Klazen retrovas vivenergion dank'al brua aro da infanoj, kiuj postulas vivindan vivon en griza industri-urbo. Bele ilustrita. Taûgas por stago aù konversacia kurso.

Avo-fungo: (ankaù orientfranca fed.). 8 originalaj rakontoj de J-L.Claudel.

Malicaj buboj petolas tra la vogeza kamaparo, dum la pliaĝuloj foje ŝerce, foje malgoje vivas sian vivon en epoko, kiam la moderno ankoraù ne tre modernis! Spriteco kaj nostalgio. 30F (pli ol 3): 20F (pli ol 10): 17F + sendkostoj/Libroservo 12, Rue E.d'Orves 54490 Piennes

Qui fait quoi ?

La Chambre de Commerce et de l'Industrie de la Meuse a édité pour la seconde fois un répertoire des produits industriels de ce département, en quatre langues - français, anglais, allemand et espéranto - pour faire connaître ses productions dans le monde entier. L'espéranto permet en effet de toucher un certain nombre de pays dans lesquels même l'anglais se montre peu efficient. Ce numéro spécial de "Meuse Economique" (n° 125, février 1992) peut être obtenu contre 40 F + frais d'envoi pour 500 g auprès de la CCI de la Meuse, 6, Parc Bradfer, 55000 Bar le Duc. C'est un document à mettre en évidence dans toute exposition sur l'espéranto, langue enseignée à la CCI de la Meuse.

RÉPERTOIRE DES PRODUITS INDUSTRIELS DE LA MEUSE
THE INDEX OF INDUSTRIAL PRODUCTS OF MEUSE
DAS VERZEICHNIS DER INDUSTRIEPRODUKTE DER MEUSE
INDEKSO DE LA MOZAJ INDUSTRIAJ PRODUKTĀJOJ

SOMMAIRE
BIEN INFORMÉ POUR DÉCIDER
SUIVEZ LE GUIDE... EN MEUSE

INHALT
TREFFEN SIE IHRE ENTSCHEIDUNGEN GUT INFORMIERT
IHR FÜHRER FÜR DAS DÉPARTEMENT MEUSE

NUMÉRO SPÉCIAL DE MEUSE ÉCONOMIQUE
LE MAGAZINE ÉCONOMIQUE DE LA CHAMBRE DE COMMERCE ET D'INDUSTRIE DE LA MEUSE
N°125 - Février 1992 - 40 F

SUMMARY
WELL INFORMED TO DECIDE
FOLLOW THE GUIDE... IN MEUSE

ENHAVO
BONE INFORMITE, BONE DECIDIĜE
SEKVU LA GVIDISTON ... TRA MOZO

La foire aux perles (Jean-Charles, auroro de "La foire aux cancrels" Editions Calmann-Lévy). El la paĝo 23:

En 1990, François Mitterrand a parlé des programmes scolaires « trop encyclopédiques et trop lourds ». Exactement ce que je disais vingt-huit ans avant dans la *Foire aux cancrels* !

Il y a tout de même eu des progrès depuis 1962 et l'enseignement du latin, en particulier, a été réduit à la portion congrue qu'il mérite.

Lastminute: Nia Ministro pri Edukado, Sro Jack (prononcu jak) Lang, decidis, ke la latina lingvo denove estos elektebla studobjekto por la bakalauro...

Il est plus utile de consacrer quelques heures supplémentaires au français. Et, puisque le latin a perdu son rôle de langue internationale, pourquoi ne pas penser à l'espéranto? Personnellement, j'ai commencé à l'apprendre et je m'y remettrai dès que l'ONU ou les institutions européennes voudront bien se rendre compte de son utilité.

LA BARRIERE DES LANGUES

Tu as sans doute eu envie d'écrire à des amis qui vivent à l'étranger. Si tu es allé quelques-uns hors de France, tu as certainement rencontré des difficultés pour te faire comprendre.

Communiquer avec d'autres personnes dans le monde pose des problèmes importants. Tu trouveras dans cette brochure les différentes solutions que les hommes ont trouvées pour résoudre cette difficulté.

L'espéranto est une de celles-ci. Malheureusement, il n'a pas connu le succès que Zamenhof, son créateur, espérait.

Pour les adultes qui veulent aider les enfants à lire cette BTJ

La multitude de langues parlées dans le monde est source de richesses mais aussi d'incompréhension et sans doute de conflits. Il nous semble important d'aider les enfants à chercher des solutions qui leur permettent de communiquer plus facilement avec d'autres enfants dans le monde.

L'espéranto, cette grande utopie du début du siècle, peut-il être cette solution ?

Ci-dessus le livret de la BTJ (Bibliothèque de Travail Junior) que la fédération envisage d'offrir à chaque collège de la région (25F ISSN 0005-3120 chez PEMF 06376Mouans-Sartoux)

Ci-malsupre paço de la lasta bulteno de la "Partio Nova", pri kiu temas en la 2a rezolucio de Verona. Adreso de la "Partito Radicale": Via di Torre Argentina, 76 00186 Roma -Italia. La membrig-kotizo por Francio estas...1200F.

Dum la unua sesio de la 36a Kongreso de RP membrigis: el Italo, Andrea Chiti-Batelli, esperantisto, dum pli ol dudek jaroj sekretario de la italaj parlamentaj delegitaroj ĉe la Eŭropaj Asembleoj, aliĝinta jam ekde 1944 al la «Eŭropa Federista Movado»; el Nederlando, Hans Erasmus, nun

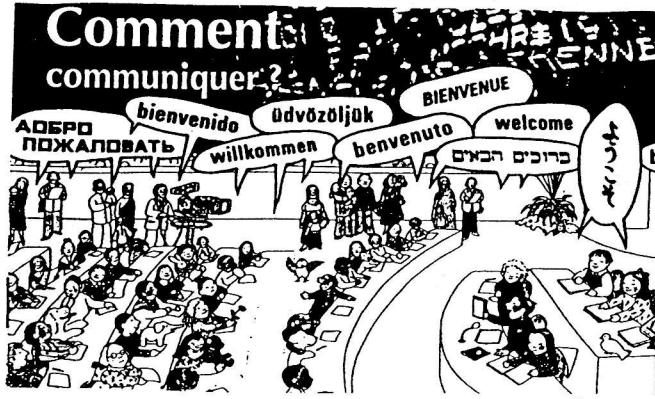
programdirektoro de la EK-Komisiono, Generala Direktoreco pri Vivmedio, nederlanda reprezentanto ĉe Eŭropa Esperanto-Union (EEU) kaj iniciatinto de la «Projekto pri Komunikado en la Eŭropa Komunumo». Por esperantistoj, al kiuj ni petas membrigon, por la esperanto-

asocioj, al kiuj ni proponas federigi al nia organizajo, la Radikala Partio volas esti la ilo de la politika batalo por starigi la problemon pri lingva komunikado kaj la ideon pri demokrata internacia lingvo, en Eŭropo kaj en la mondo.

11

Komunikado

Federacia lingvo

Per la Rezolucio 11.11 de la 8a de novembro 1985, la Ĝenerala Konferenco de Unesco, «rekonante la grandajn eblecojn, kiujn Esperanto prezentas por la internacia kompreniĝo kaj la komunikado inter popoloj de malsamaj naciecoj», invitis siajn 160 ŝtatojn-membrojn «instigi al la enkonduko de studprogramo pri la lingvo-problemo kaj pri Esperanto en siaj lernejoj».

Kial do tiu Rezolucio estis malatentata kaj, ĉefe, kial tiu invito estis, en la faktoj, repuſita de ĉiuj Komunumaj landoj, cetere soifantaj je internacia komunikado?

Gis nun la lingvopolitiko de la komunumaj instancoj por interkomunikigi Eŭropanojn celis atingon de tiuj ĉi objektoj: «amasa plurlingveco», kvazaŭ tio estas atingebla de ĉiuj, dum ĉe ne la universitataj docentoj kaj la gvidaj klasoj atingas ĝin, ĉar preskaŭ tiom ili scipovas nur unu deian lingvon, kaj ofte ĝi estas la angla;

«lingva diversigo», en la senco, ke oni devus instrui diversajn lingvojn, laŭ la lokoj kaj la landoj, kvazaŭ ne estas vere, ke ĉiuj familioj, en la nuna situacio, preferas, ke al ili iaj filoj oni instruu la anglan kiel unuan lingvon, kiu poste, fakte, restas la sola;

«eŭropa interkomunikado danke al tiu diversigo», kvazaŭ ne estas vera kaj evidanta la malo;

ciuj», kvazaŭ al tio utilus kapablos balbuti kelkajn vortojn en unu aŭ pluraj fremdaj lingvoj, kaj kontraŭe ne estas bezonata profunda kono, kiu neeviteble restos privilegio de malmultaj;

«relativigo de sia propracia kulturo», kvazaŭ surfaco kaj praktikecado pri fremda lingvo suficius por kompreni la kulturon de la koncerna popolo.

Tiamaniere la problema de la eŭropa interkomunikado ne estas solvita, nek solvota, ed ĉe parte. Ĝi estas simple eskapita, kaj la nekonfesita rezulto estas tio, ke, kun la malsukceso de la proponitaj neatingebraj objektoj, oni lasos la kampon libera por la angla, kiu tiamaniere havos nenion alternativon, kun la sekva simmortigo/murdo de la varieco kaj de la riĉeco de la eŭropaj kultura konscio fare de

lingvoj kaj kulturoj. Ĉu la eŭropaj institucioj estas konscijs pri tio, kio realo okazas? Lingva demokratio, nome la rajto je la lingvo kaj je la internacia lingvo, estas fundamento por la sertoj de eŭropa demokratio, kaj ĝi

favorus la kontinentan unuigon. Kial la Komisiono, la Parlamento de la Eŭropa Komunumo, la Konsilio de Eŭropo, ne decidas, rekoni la malsukcesojn de la ĝisnuna lingvopolitiko kaj la Unesco-

Rezolucion de 1985, konkuriĝi la Esperantan opcion, precipe pro la propedeutikaj ecoj de tiu lingvo por la instruado de fremdaj lingvoj?

Propono al KSKE

E milja Lapenna, kroatio, historio figuro de la internacia esperanto-movado, fondinto en 1945 de «Kroatio Esperanto-Ligo», kun sia membrigo al la Radikala Partio sendis al ni la jenan mesagon:

«Ricevinte la Esperantan gazeton 'La Partio Nova', fakte inviton membrigi al la transnacia radikalpartio, por mi estis nenio dubo, kion fari. Estinte esperantista pli ol 50 jarojn, por mi estis normale

membrigis nur al la transnacia Radikal Partio, kiu estas la sola partio, kiu donis meritan atenton al Esperanto, fakte al lingvo diskriminacio reganta tie, sed ne rimarkite.

La tristan staton de la

mondo - en unu el la ĝiaj plej tragikaj anguloj vivas mi sub milito, fajro - eblas plibonigi per internaciismo, ne ĝis Esperanta neutralismo, tro ofte komprenata indiferento. Esperante pluraj esperantistoj tion fine komprenos.»

La evoluado de la «homadimensio» de la internacia juro alvenis ĝis tia punkto, ke ĝi katalizas la ŝatojn membrojn de KSKE («Konferenco por Sekureco kaj Kunlaborado en Eŭropo») en eksplikita sindevigo pri respektado de la homaj rajtoj kaj de la fundamentaj liberecoj, en kies kadro la rajto je la lingvo trovas eksplicitan mencion.

Car nun estas okazantaj la novaj intertraktadoj por renovigo de tio, kion oni devas konsideri la konstituiga akto de KSKE (t.e. la «Akto de Helsinko»),

estus grave ligi la 34 partoprenantajn landojn al respektado de precizaj sindevigoj temo pri gardado al la rajto je la lingvo. Oni devus proponi komplilon de traktat-artikolo, kiu, cele al evoluigo de autentika «uteca demokratio», aseru:

- 1) la neceson respekti la diversajn lingvajn identecojn;
- 2) la neceson estigi mehanismojn de esplorado kaj de kontrolado pri respekto de tiu sindevigo;
- 3) la neceson zorgi pri disavigo de la internacia lingvo Esperanto, konkreta ilo por respektado de lingva identeco.

Diversaĵoj

Ču vi parolas...? Sprechen Sie...?

Die europäische Einigung lässt Esperantisten neue Hoffnung schöpfen / Von Ulrike Frenkel

"Alle warten auf Europa. Wir sind schon da", heißt es auf einem Werbeplakat der Esperanto-Jugend. Die Unesco hat die internationale Esperanto-Vereinigung inzwischen als "zu unterstützendes Projekt" anerkannt. "Auch die EG zeigt Interesse".

"Doch die Welt, in der wir leben, ist heute kleiner geworden denn je, und um so wichtiger könnte es sein, eine gemeinsame Sprache zu finden."

klebt, meint der Physikstudent. Esperanto jedoch gehört niemand und damit allen, es ist leicht erlernbar und vielen zugänglich.

Niaj geamikoj en Heidelberg sendis longan artikolon aperintan en regiona gazeto. La titolo estas : la eŭropa unuiĝo redonas esperon al Esperantistoj. Kelkaj ekstraktoj: "Ciuj atendas ^{Europon}, ni jam estas tie" diras reklamafisô de la E°-junularo. Intertempe rekonis Unesco la internacian E°-asocion kiel "apogindan projekton". La Eŭropa komunumo montras intereson...

La mondo, en kiu ni vivas, malgrandigis kaj povus despli gravi, se ni trovas komunan lingvon... E° apartenas al neniuj kaj konsekvence al ciuj, estas facile lernebla kaj por multaj homoj alirebla...

G E E (Esperantistaj Edukistoj) krizas, ĉar neniuj akceptas gvidajn funkciojn.

La financa situacio bonstatas, tiel eblis helpi finance renkontiĝojn de infanoj.

La provizora prizorganto de la asocio (E.Ludwig 26, Rte de la Schlucht 68140 Stosswihr) atendas ĝis la fino de Aŭgusto kandidatiĝojn por konsistigo de komitato kaj estraro de GEE.

Pligrandigi siajn enspezojn: Sen financa risiko!

Tion proponas perletere esperantista paro el Nov-Zelando por granda internacia kompanio, kiu deziras disvolviĝi en Francio. Ne nur esperantistoj estas bonvenaj.

Skribi detalojn al Ges. Prusakowski 69 Owen Street Wellington Nov-Zelando.

Gestudenta peto: Ili estas 4 gestudentoj en Pollando, E°-komencantoj, kiuj deziras veni al Suda Francio por rikolti fruktojn, vinberrikolti...

Kontaktadreso: Aneta Mak, ul. Podmiejska 27/24 62.800 Kalisz Pollando. Anticipan dankon!

L'Occitan
en Languedoc-Roussillon

Chiffres
clés

- Pratique**
- Une personne sur deux comprend l'occitan (48 %)
 - Une personne sur quatre sait parler occitan (28 %)
 - 9 % de la population interrogée parle souvent ou quotidiennement
 - 13 % de la population sait lire sans difficulté. 6 % sait écrire

Apprentissage

- 24 % des personnes interrogées souhaitent apprendre l'occitan ou se perfectionner
- 80 % souhaitent qu'on offre à tout le monde la possibilité d'apprendre l'occitan à l'école
- 48 % souhaitent ou souhaiteraient que leurs enfants apprennent cette langue

Représentations

- Une personne sur trois a cité spontanément l'occitan comme langue parlée en Région (32 %)
- 46 % des personnes interrogées sont attachées à l'occitan
- Deux personnes sur trois pensent que la pratique de cette langue diminue
- Trois personnes sur quatre sont favorables à l'existence de panneaux bilingues, indicateurs de nœuds ou de villes

REGION
Languedoc
Roussillon

Duflanka kartona informilo pri la okcitana lingvo. Ĉu ni pripensu similan informilon pri la lingva problemo kaj esperanto?

Arte estas nova televizi-kanalo, kiu anstataŭas "la kvinan" kaj naskiĝis fine de Majo. 800 000 kablo-abonintoj en Francio kaj 10 milionoj en Germanio povas kapti tiun franc-germanan kulturan kanalon.

Dublado kaj subtitoloj teorie permesos al la spektantoj "sekvi". Demeurent donc les « documents finlandais sous-titrés en espéranto » brocardés par les humoristes taires finlandais sous-titrés en espéranto » brocardés par les humoristes de Canal +. Seule différence : à la vicprezidanto (Germano) ne komprenas la francan...

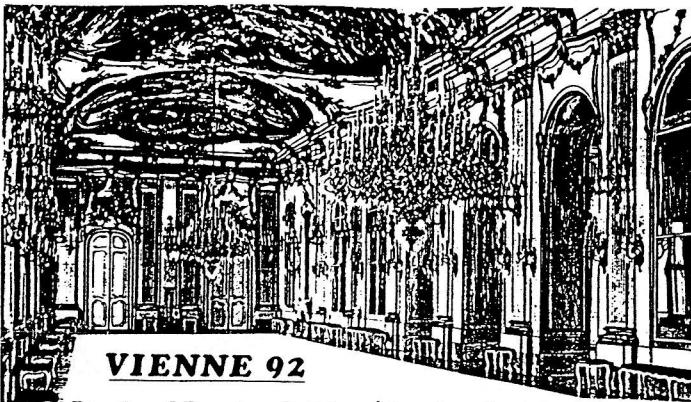
La titolo de la artikolo en "Valeurs actuelles" estas: "La commedia dell'Arte" kaj pri la surpriza konkludo vidu dekstre...

JEFO dejoras ĉe la sidejo (4bis, rue de la Cerisaie 75004 Paris) la lan kaj 3an sabaton de ĉiu monato inter la I4a kaj I8a horo, ĉe dum la someraj ferioj!

Ciuj gejunuloj bonvenataj!

Scienca numero: baldaŭ aperos speciala numero de "Revue française pour l'espéranto", ekde kiam la redaktoro (C.Bertin 35510 Cesson-Sévigné) disponos pri sufice da artikoloj por tio. Vi povas kontribui, tajpante tekston per la tekstoredaktilo Word en Macintosh aŭ PC komputilo.

TURISMO

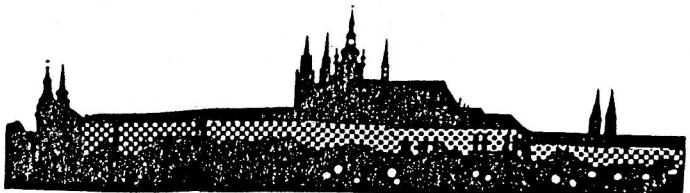
VIENNE 92

De la 25a de Julio ĝis la 1a de Aŭgusto okazos la 77a Universala Kongreso de Esperanto en Vieno, la ĉefurbo de Aŭstrio. Pluraj miloj da homoj, el pli ol 60 nacioj kunvenos kaj bezonos nek interpretistojn nek protezajn audigilojn, ĉar ili ĉiuj parolos komunan lingvon. La distra programo estas speciale alloga. En 1993 la U.K. okazos apude en València kaj en 1994 la Nacia kongreso disvolviĝos en nia regiono.

Internacia Esperanto-Kongreso por la pli aĝa generacio

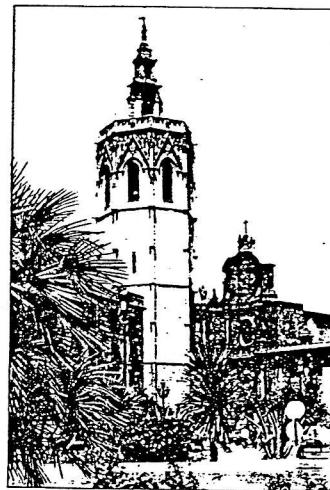
5.-12. septembro 1992 en Augburg

OFICIALA ANTAŬKONGRESO EN PRAGO

19a - 25a de julio 1992

(destinita enkaŭ por nealigintoj al la UK-o !)

Internacia Semajno

Ce
Mediterraneo

Sète 12-19 IX

Al ĉiuj turistoj:
BONAJN FERIOJN !

Kiel indikite en la lasta numero, denove funkcas regule la Kultura Esperantista Centro de La Chaux-de-Fonds en la Svisa Juraso. Jen kelkaj el la stagoj antaŭviditaj en Julio kaj Aŭgusto 92:
-Oriente Eŭropo, al kiu estonteco (6-11 VII); Metodologio de instruado (13-18 VII); Erotika literaturo (13-18 VII); E° kaj kinarto (18-19 VII); Fasto kaj akordigebla dieto, natura vivo (20-25 VII); Svisa antologio, tradukcurso (20-25 VII); heredigo de E° en familio (27 VII-1 VIII); E°-feriado por infanoj kaj familioj (samaj datoj); Idealo de Zamenhof (3-8 VIII); spertoj pri Oriente Azio (3-8 VIII); Skiza historio de la priskribo de E° (10-15 VIII); Lingvo kaj stilkoncepcioj en la originala literaturo (same); Perfektiga kurso por instruistoj (17-22 VIII); enkonduko en sociologio kaj aplikado al E°-movado (same); kompreni la modernan pentro-arton (24-29 VIII); fungoj en Juraso (31 VIII-5 IX). Riĉa programo, ĉu ne?
Adreso de KCE:C.P.779 CH2301 La Chaux de Fonds
Stratadreso:Postiers 27; Tel:(039)26 74 07.

En nia regiono mem okazos la 17a Internacia Semajno, pri kiu vi trovis detalojn en la lasta bulteno. Baldaŭ estos la limdato por antaŭmendi ĉampon en "Le Lazaret" apud la marbordo...

Tie vi ĝuas plurnivelajn kursojn, ankaŭ banandon, fiŝ-kaptadojn, ekskursojn kaj bonan manĝojon...

Informas: Esperanto
5, Rue du Dr Roux
34000 Montpellier
(Tel 67 54 15 43)

Faldfolio pri Cubjac

Estas eldonita en la franca vilaĝo Cubjac, „Insuleto de verdaĵo en Perigord”, kolora faldfolio pri la regiono, kun Esperanta traduko, apud tradukoj en nederlanda, germana kaj angla lingvoj. En la vilaĝo la ponteto de la kampadejo nomiĝas “Ponteto de Esperanto”, kiu estis inaŭgurita pasintare. La faldfolio CUBJAC – un ilot de verdure en Perigord estas akirebla ĉe: La Mairie de Cubjac, F-24640 Dordogne, tel. +33 53 05 30 21.

MAASTRICHT

Politique sociale, éducation formation professionnelle et jeunesse

ARTICLE 123

Afin d'améliorer les possibilités d'emploi des travailleurs dans le marché intérieur et de contribuer ainsi au relèvement du niveau de vie, il est institué, dans le cadre des dispositions ci-après, un Fonds social européen qui vise à promouvoir à l'intérieur de la Communauté les facilités d'emploi et la mobilité géographique et professionnelle des travailleurs, ainsi qu'à faciliter l'adaptation aux mutations industrielles et à l'évolution des systèmes de production, notamment par la formation et la reconversion professionnelles."

EDUCATION FORMATION PROFESSIONNELLE ET JEUNESSE

ARTICLE 126

1. La Communauté contribue au développement d'une éducation de qualité en encourageant la coopération entre Etats membres et, si nécessaire, en appuyant et en complétant leur action tout en respectant pleinement la responsabilité des Etats membres pour le contenu de l'enseignement et l'organisation du système éducatif ainsi que leur diversité culturelle et linguistique.

2. L'action de la Communauté vise :

- à développer la dimension européenne dans l'éducation, notamment par l'apprentissage et la diffusion des langues des Etats membres ;
- à favoriser la mobilité des étudiants et des enseignants, y compris en encourageant la reconnaissance académique des diplômes et des périodes d'études ;
- à promouvoir la coopération entre les établissements d'enseignement ;
- à développer l'échange d'informations et d'expériences sur les questions communes aux systèmes d'éducation des Etats membres ;
- à favoriser le développement des échanges de jeunes et d'animateurs socio-éducatifs ;
- à encourager le développement de l'éducation à distance.

3. La Communauté et les Etats membres favorisent la coopération avec les pays tiers et les organisations internationales compétentes en matière d'éducation et en particulier avec le Conseil de l'Europe.

CULTURE

ARTICLE 128

1. La Communauté contribue à l'épanouissement des cultures des Etats membres dans le respect de leur diversité nationale et régionale, tout en mettant en évidence l'héritage culturel commun.

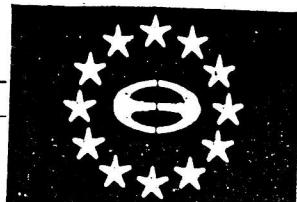
2. L'action de la Communauté vise à encourager la coopération entre Etats membres et, si nécessaire, à appuyer et compléter leur action dans les domaines suivants :

- l'amélioration de la connaissance et de la diffusion de la culture et de l'histoire des peuples européens,
- la conservation et la sauvegarde du patrimoine culturel d'importance européenne,
- les échanges culturels non commerciaux,
- la création artistique et littéraire, y compris dans le secteur de l'audiovisuel.

3. La Communauté et les Etats membres favorisent la coopération avec les pays tiers et les organisations internationales compétentes dans le domaine de la culture et en particulier avec le Conseil de l'Europe.

4. La Communauté tient compte des aspects culturels dans son action au titre d'autres dispositions du présent traité.

EUR + ESPERANTO

12

SERVICE DES LANGUES NON-UTILISÉES

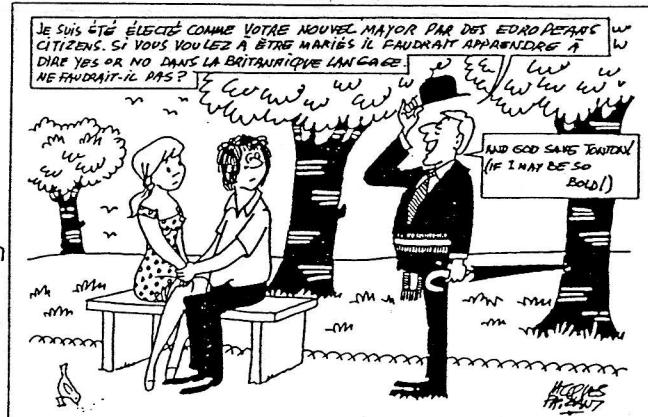

DECLARATION RELATIVE AU REGIME LINGUISTIQUE DANS LE DOMAINE DE LA POLITIQUE ETRANGERE ET DE SECURITE COMMUNE

La Conférence convient que le régime linguistique applicable est celui des Communautés européennes.

Pour les communications COREU, la pratique actuelle de la coopération politique européenne servira de modèle pour le moment.

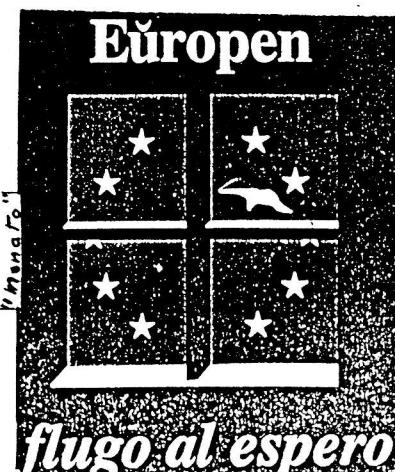
Tous les textes relatifs à la politique étrangère et de sécurité commune qui sont présentés ou adoptés lors des sessions du Conseil européen ou du Conseil ainsi que tous les textes à publier sont traduits immédiatement et simultanément dans toutes les langues officielles de la Communauté.

L'Europe des Citoyens ?...

Commencons par une meilleure communication linguistique avec la Langue Internationale ESPERANTO

KOMUNIKADO

13

Pour résoudre les problèmes de communication, y a ceux qui...

...n'ont pas de problème... ceux qui n'ont pas de solution...

Entre des Français qui ne parlent pas islandais, et des Islandais qui ne parlent pas français... le courant passe sans problème.

Rien d'étonnant à cela. Prennez quelques mots d'anglais, et quelques rudiments d'allemand, ajoutez-y des signes, des esquisses de mime, et beaucoup de bonne humeur, et vous obtenez un peu de ce qu'est une "discussion" entre un élève de Saint-Paul, et un élève de Holtaskoli.

Ambiance de tour de Babel au Forum Global de Rio

Le Forum Global rassemble des centaines d'organisations non-gouvernementales de la planète parallèlement au Sommet de la Terre.

Dans l'immense parc du Flamengo, avec le Pain de Sucre en toile de fond, les participants au Forum Global ont parfois eu des difficultés à communiquer, en raison du manque de cabines de traduction dans certaines des 35 tentes-auditorium où ont lieu les multiples débats et conférences qui dureront jusqu'au 14 juin.

"Nord Eclair" "Midi Libre"

et ceux qui pensent que tout le monde devrait parler leur langue...

Le très gourmand executive director de la « Florida Inland Navigation District », en levant bien haut son verre de Saint-Emilion, le dit dans une bouffée très sérieuse : « Nos amateurs de fluvial veulent trouver le long des canaux français des professionnels qui comprennent leur langue. Nous souhaitons aussi l'amélioration de la qualité des sports. Le client américain est peut-être arrogant mais il est aussi très curieux ».

et ceux qui tiennent compte de la réalité...

La etnaj lingvoj instruotaj en Italio

La itala Deputita Ĉambro aprobis 18-paragrafan leĝon pri deviga instruado de etnaj lingvoj, prezentitaj de la parlamentano Labriola.

La leĝo starigas la devigan lernejan instruadon de la etnaj lingvoj en tiuj regionoj, kie la koncernaj etnoj formas plurimulton de la loka loĝantaro. Tiel, en zonoj de nord-okcidenta Italio oficiaj lingvoj la provence lingvo (la franca jam estas deviga en Aosta), en nord-orienta fariĝos devigaj la friula, la ladina, la slovena kaj la kroata (la germana jam atingis tiun pozicion), en la suda parto oni fernes la albanan kaj la grekan, en Sardino la sardan kaj katalunan.

La leĝo enkondukiĝos post la aprobo fare de la Senato.

(Herald)

ceux qui prennent leurs désirs pour la réalité...

EN HOLLANDE ON PARLERA ANGLAIS

Amsterdam. L'anglais sera la langue officielle de l'Europe unie. C'est la Hollande qui l'a décidé en imitant l'idiome national sur l'hôtel de Bruxelles. Ces difficiles sons gutturaux qui viennent directement du dialecte franc-salique parlé par une tribu germanique, en quelques années seront relégués à la même dignité que le latin dans les écoles européennes. Sur les livres d'école qui seront étudiés à Amsterdam resteront seulement les lointains échos des paroles nées dans les Pays-Bas, comme brandy, yacht ou apartheid qui ont pris une valeur universelle uniquement parce-que adoptées par les anglo-saxons.

L'abandon de l'hollandais comme langue nationale a été sanctionné par une commission créée ad hoc par le ministère de l'Education Nationale d'Amsterdam. Pour l'instant le verdict a encore la simple valeur de « recommandation », mais de nombreux instituts ont déjà annoncé de vouloir introduire la langue de Shakespeare à la place de celle des grands marchands du XVIIe siècle.

ceux qui pensent que leur langue est la meilleure...

L'allemand à l'école

L'Association pour le développement de l'enseignement de l'allemand en France (A.D.E.A.F.) antenne des P.-O., communique : Apprenez l'allemand maintenant... pour trouver du travail plus tard. Le département a un besoin grandissant de germanistes pour

ceux qui sont pour l'anglais... ↓

l'une de ces douze langues, la plus accessible des plus usitées. L'anglais est sans doute la plus répandue, et l'accuser de langue impérialiste est un fantasme délirant : une langue est essentiellement un outil de communication, chaque pays conservant la sienne pour la culture et la littérature.
(P.C.)

et ceux qui sont contre... ↓

(L'Indépendant)

les secteurs du tourisme et de l'hôtellerie, des industries agro-alimentaires et biologiques, de l'import-export.

Parents, donnez une chance supplémentaire à vos enfants, en leur faisant apprendre l'allemand dès la 6e.

ceux qui se croient à Dallas,

ou à Euro-Disneyland

alors qu'ils sont à "Flunch", au centre de Montpellier...

Ceux qui s'en remettent à la technique...

Rechercher à valoriser et même à imposer l'espéranto revient à une lutte de Don Quichotte contre les moulins à vent. Le matériel audiovisuel moderne permet aisément les traductions simultanées : les interprètes sont là pour accompagner leur profession. On commence même à

et ceux qui traduisent approximativement...

Dank seinem Animationsteam und seinen regionalen, nationalen und internationalen Beziehungen, bietet das Centre International Pierre Monestier Ihnen verschiedene Ferienaufenthalte an:

- Sportferien: Kanu-Kajak, Geländefahrrad, Bergsteigen, Höhlenforschung
- Ausflugsmöglichkeiten: Besuch der Tarnschluchten, Besichtigung der Höhlen v. Weinkellereien in Roquefort
- le vin bleu de Roquefort?

Für Ihren Aufenthaltsempfang:

- 130 Betten, 1-2 Bettzimmer (Dusche, Waschbecken), kleine 5 Bettschlafäste, 6 Bettzimmer speziell f. Schulklassen (Dusche, Waschbedien)
- Familiäre Bewirtung, Bar, Gesellschaftsspiele, Fernseher ?

pronunciation?

Gouverneur de
Ténérif
Gouverneur de
Ténérif

ceux qui se mettent au franglais... tructions américaines. ↓

Un exemple : les communications en vol commencent toujours par la formule : « Votre attention, s'il vous plaît ». Ce qui est la traduction de l'américain : « Your attention, please ». Si on décidait de parler français, on dirait tout simplement : « Attention ». Ça suffit.

(ML)

Heureusement, il y a aussi ceux qui parlent ESPERANTO !

Raoul GATINEAU (Aïoës)

DISTRA PAGO

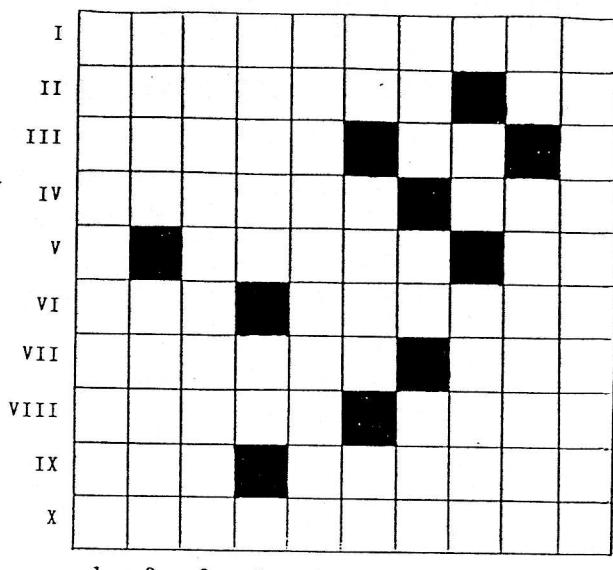
KRUCVORTOJ

- HORIZONTAL**
- I) Zamenhofism(o).
 - II) r : Episkopo, ekzemple / r, s : Metalo.
 - III) r : Satigil(o)..., se plena ! / Oksigeno (cifere-letere).
 - IV) r : Malkovri, foje / r, s : Hakilo.
 - V) Senepiloga verko ! / r : Simpla korpo, duoble.
 - VI) KOH/2. / Nepre mia.
 - VII) r : Marbest(o) / r : Parto de viro.
 - VIII) Kvin sesonoj de ono!/ r : Malagrabla adverbo.
 - IX) r : Cu ne alia ? / Papernombro !
 - X) r : Kiom energi(e) !

r : returnite
s : sone

- 1) Ĉu g(i) rajtas kuši ĉi tie ?
- 2) r : Kaptilo / r : Kapvest(o).
- 3) Li daŭras do kuri !
- 4) Por stabiliĝi tinktujojn / Liternomo.
- 5) Ne ĉiam per laŭroj !
- 6) Komenco de grupo / r : Hamlet(o), ekzemple / r : Pronomo.
- 7) r, s : Kontraŭstaro / Dram(o) / Konfuzo magia.
- 8) s : Vivilo ! / Hund(o).
- 9) r, s : Matenakvo / Lerneja adverbo.
- 10) Grimpil(o).

VERTIKALE

Solvaj de la 120-a

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	V	E	G	E	T	A	R	I	S	T
II	H	O	T	E	T	I	P	E		V
III	L	A	S	I		A	P	M	A	R
IV	A	Ĝ	A	R	V	K		A	R	M
V	P	O	L	V	O	U	L	M	O	
VI	U		G	O		O	L	E	I	M
VII	K	O		K	A	N	A	B		E
VIII	I	N	E		E	R	N	E	S	T
IX	S	T	R	I	D	A		N	U	R
X	T	E	S	T	i	K	S	A	K	O

D-ro BERTHONNEAU.

PREGO POR TURISTOJ

(elangligis C. Boumal)

Cielo Patro,donu rigardon al ni,Viaj malfieraj turistaj servantoj,kiuj devas travoja ĝi tiun-ĉi terglobon,senĉes ĝi fotante,sendante poštkartojn, aĉetante memorajojn kaj ĉien promenante en negladendaj vestoj.

Ni petegas Vin,ho Sinjoro,bonvolu zorgi,ke nia flugmaŝino ne iĝu forkapita,niaj valizoj ne estu perditaj kaj niaj supernormaj pakaj-kilogramoj trapasu nevidite. Protektu nin kontraŭ acidmienaj taksiſoforoj senskrupulaj, rabemaj portistoj kaj fuſinterpretividistoj.

Ĉutage donu al ni Vian Dian Gvidadon por elekti niajn hotelojn,por ke ni trovu niajn rezervadojn respektitaj,niajn ĉambrojn pretaj kaj varman akvon elfluanta el ĝusta krano (se entute ĝi fluos!). Ni pregas por ke la telefono funkcii kaj la manipulanto scipovu nian lingvajon.

Ho,Kara Sinjoro,bonvolu nin konduki al bonaj kaj etkostaj restoracioj,kie la manĝo estu superba,la servistoj amikaj,kaj la vinprezo inkluziva. Donu al ni la saĝecon por konvene distribui trinkmonon en devizoj de ni ne konataj. Bonvolu pardonu,se ni ne sufice donas pro nescio aŭ tro pagas pro timo.Faru,ke la lokaj loĝantoj nin amu pro tio,kio ni estas,kaj ne profitu,kion ili esperas prirabi el ni !

Donu al ni la forton viziti la muzeojn,katedralojn,palacojn kaj kastelojn markitajn "absolute videnda" en niaj gvidlibroj. Kaj,se foje ni "forgeso" iun historian monumenton,por iomete siesti post lunco,havu kompaton al ni, ĉar nia karno malfortas.

Por edzoj sole:Kara Dio,gardu niajn edzinetojn kontraŭ aĉetfrenezado,kaj protektu ilin de "bonaj aferoj",kiujn ili nek bezonas,ne povas pagi. Ne submetu ilin al tentado,ĉar ili ne scias,kion ili faras!

Por edzinoj sole:Potensa Patro,ne lasu niajn edzinojn rigardi alilandajn virinojn kaj ilin kompari kun ni. Helpu ilin ne agi kiel stultuloj en kafejo kaj dancklubojo. Kaj precipe,ni petas,ne pardonu iliajn miskondutojn, ĉar tre bone ili scias,kion ili faras!

Ciuj samtempe:Kaj,kiam finiĝos nia vojaĝo kaj ni revenos al niaj karaj, favoru al ni trovi amikajn okulojn por niaj filmoj kaj simpatiajn oreolojn por niaj rakontoj,por ke niaj vivoj kiel turistoj ne estu vanaj !

A M E N

Kokteela "ESPERANTO" recepto : Sur glacikubon,en grandan glason,enversu 7 partojn da aperitivo "Suze" kaj 1 parton da likvoro "blua kuracao". Je via sano sed...moderece trinku ĝin! (nepagita reklamo de R.Boré).

